

relse og antall, og tidlighet. Det vil sannsynligvis lønne seg å bruke vegetativ formering av de beste hunnplantene, for plantene setter fort jordstengler og nye skudd. Problemet er å finne en sikker og rask måte for formering. Dette er tatt opp ved universitetet i Tromsø hvor de vil forsøke å formere vår klon 13.

Summary.

Seedlings of cloudberry *Rubus chamaemorus* L, sown in the autumn 1953 and kept separate show that plants will be at least 5 years old before any yield. After 8 years 30 per cent of the seed plants have still not had any flower.

The variations within seed-propagated plants concerning early growth, early yielding, size and number of berries are very great, so vegetative propagation of good clones will likely pay.

Fertilizing the sphagnum or mixing with compost has given no unambiguous answer.

Litteratur

1. *Arntzen, Hawk*: Molter. Noen råd ved anlegg av dyrkingsfelt. Oslo 1974. Med. fra Det norske myrselskap 72, 5:133—141.
2. *Dahl, Eilif, Kvittingen, Johs. og Sæbø, Stein*: Orienterende forsøk med gjødsling av molte. Oslo 1973. Ny Jord 60, 2:41—42.
3. *Huikari, Olavi*: Berry and mushroom production in areas drained for forestry. Finnish Forest Research Institute, Department of Peatland Forestry, Helsinki 17, Finland.
4. *Mäkinen, Yrjö and Oikarinen, Hannu*: Cultivation of Cloudberry in Fennoscandia. Forssa 1974. Rep. Kevo Subarctic Res. Stat. 11. 90—102. 1974.
5. *Lid, Johannes, Lie, Ole og Løddesøl, Aasulv*: Orienterende forsøk med dyrking av multer. Oslo 1961. Med. Det norske myrselskap 59, 1:1—26.
6. *Stavset, Kåre*: Molter på kultivert myr. Bodø 1972. Herredsaagronomen i Andøy. Norden 76, 8:235.
7. *Østgård, Odd*: Molteundersøkelser i Nord-Norge. Oslo 1964. Forskning og forsøk i landbruket 15, 6:409—444.

TORVPRODUKSJONEN I 1974

Brenntorv.

Produksjonen av torv til brensel er nå her i landet så godt som ubetydelig i energisammenheng. På grunn av den sterke økningen i oljeprisene høsten 1973, ventet man en viss stigning i produksjonen av eget torvbrensel. Denne økning synes imidlertid å ha uteblitt. Den

samlede produksjonen av brenntorv anslås til ca. 4 000—5 000 m³ for hele landet, dvs. noenlunde samme kvantum som de nærmest foregående år. Det er bare registrert produksjon til eget bruk i noen av de tidligere tradisjonelle brenntorvdistriktene.

Torv til strø og dyrkingsmedium.

Produksjonsåret 1974 sett som helhet må sies å ha vært noenlunde normalt for torvfabrikken. Den tidlige våren og det tørre forsommeret over store deler av landet ga en meget god start i produksjonen, og høststukket torv som var lagt inn i hesjer m.v., ble tidlig berget. Den regnfulle høsten ødela imidlertid muligheten for et virkelig godt produksjonsår.

De oppgaver Myrselskapet har fått gjennom de utsendte spørreskjemaer, viser en produksjon ved fabrikkene omtrent lik de 2 foregående år. Fabrikkene produserte i alt 184 000 m³ torv, regnet som løs revet torv før pressing og pakking. Det synes etterhvert å bli mer aktuelt å ta torv direkte fra myra til bruk uten noen tørking eller annen fabrikkmessig behandling. Myrselskapet har siste år registrert noe økning av denne produksjonen, og har anslått totalkvantumet til ca. 50 000 m³.

Av fabrikkenes produksjon går nå ca. 96 % til gartneri- og hagebruk.

Importen av torvprodukter var i 1974 høyere enn noen gang tidligere. Importoversikten fra Statistisk Sentralbyrå viser en samlet import på 7 037 tonn mot foregående år 4 880 tonn. Det er verd å bemerke at disse oppgavene er angitt i vekt, vanninnholdet i torva vil derfor ha stor betydning for mengden av torv som innføres. Da tørr torv ikke lenger er noe avgjørende kvalitetskrav som ved bruk til strømiddel, og da det nå ikke lenger nyttes papiremballasje, er kravet til tørrhet blitt betydelig redusert. Angitt som volum løs, revet torv før pakking, har vi derfor beregnet importen i 1974 til å ligge på ca. 70 000 m³.

Det bør også nevnes at norsk eksport av foredlede torvprodukter, plantebrikker m.v. utgjør et betydelig kvantum.

Forbruket av torv i Norge synes å være stadig stigende. Utviklingen i omsetningen av torv fra 1940 til 1974 er fremstilt skjematisk i fig. 1. Iøynefallende trekk for perioden 1940—1965 er de store årlige variasjonene. Man kan lett se at nedbørsforholdene gjenspeiler seg i kurven, med de ekstreme tørkesomrene 1955 og 1959 på Østlandet som markerte topper i produksjonen. Fra 1965 har man hatt en stort sett jevn stigning i fabrikkenes produksjon. Det er også tydelig at man er blitt noe mer uavhengig av været. Ved flere fabrikker er det investert store beløp i tørkeinnretninger. Det spiller også en rolle at man til gartneribruk kan tåle en betydelig større variasjon i vanninnholdet i torva enn da torva gikk til strø.

Den sterke stigning i importen i tillegg til økningen i produksjonen, viser at forbruket av torv og torvprodukter har steget meget raskt i

OMSETNING AV STRÖTORV OG DYRKINGSTORV

1940 - 1974

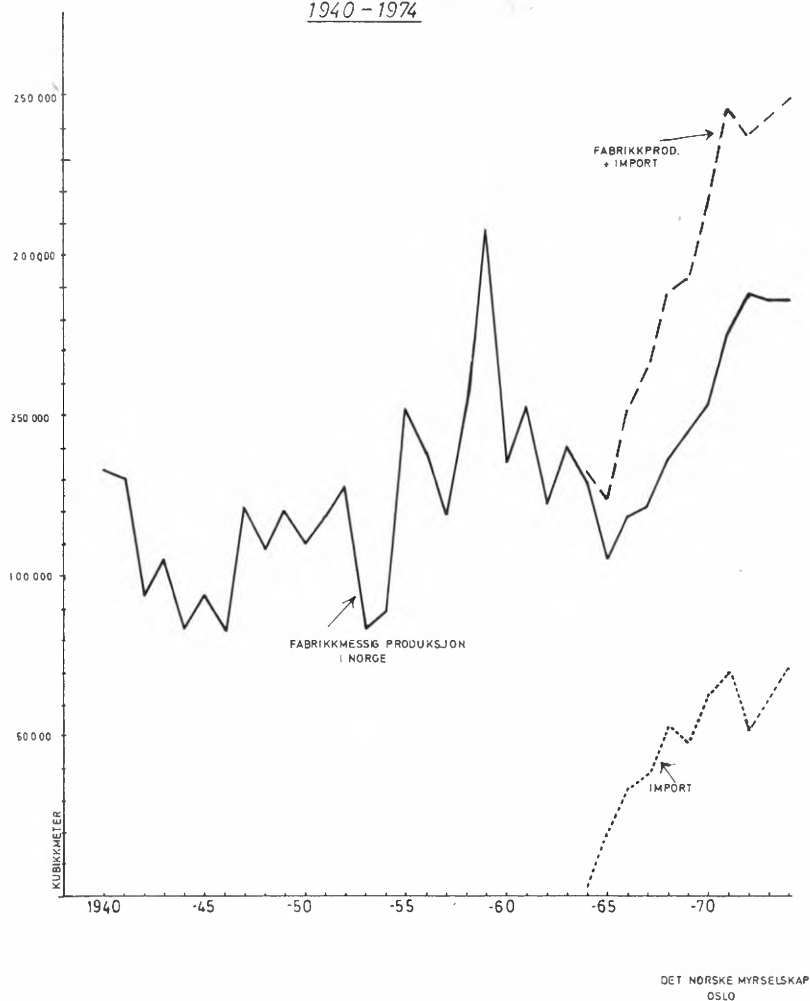

Fig. 1.

de siste 10 år. Ved en prognose utarbeidet i 1969, ble det regnet med at forbruket i løpet av en fem-årsperiode ville stige med ca. 20 %. Forbruket i 1974 lå imidlertid ca. 30 % høyere enn i 1969. Det har vært størst økning i bruken av torv til villahagesektoren, og det synes heller ikke som denne utviklingen er i ferd med å stanse opp. Utbyggingen av nye boligfelter på fjellgrunn vil øke behovet for organisk materiale til hageanlegg m.v.

Einar Wold